

WEL EN WEE IN EN NABIJ GENT - SINT-PIETERS DEEL 1 (1912 - 1918)

VOOR U VERZAMELD UIT 31 600 EDITIES VAN DE GAZETTE VAN GENT

Je kan er donder op zeggen dat bij de aanvang van een nieuwe eeuw in Gent het "stationsyndroom" opduikt. Dat was zo van 1909 tot 1913 en thans hebben "ze" in Sint-Pieters-Aaigem en de omgeving van het Maria-Hendrikaplein weer prijs.

Het einde van de werken is nog lang niet in het verschiet, maar naar algemeen wordt aanvaard, belooft het resultaat ronduit verbluffend en spectaculair te zijn, een stad als Gent meer dan waardig.

Vier afleveringen lang, verspreid over de jaren 1912-1940, zullen we U trachten te boeien met een greep uit de vele lotgevallen die in het station of de buurt daar omheen treingebruikers en omwonenden positief of negatief wisten te beroeren...

20 november 1912

De nieuwe statie Gent-Sint-Pieters is gisteren om 4 uur in de morgen zonder enig ceremonieel in dienst gesteld door de aankomst van de internationale trein uit Oostende naar Keulen en Baden.

Als wij zeggen dat de beambten van de statie, van de hoogste rang tot de laagste, bij de aankomst van de trein *recht* stonden, dan komt dat kortweg door het ontbreken van de nieuwe meubelen voor de verschillende diensten die er overgebracht zijn. Men zal er zich voorlopig moeten behelpen met oude kasten en dergelijke uit de voorlopige statie die weldra moet verdwijnen. Ze is dus geopend, maar ver van volkomen gereed.

Van de zeven voorziene winketten zijn er voor het ogenblik maar drie geopend, één voor de spoorwegkaarten en ticketten, één voor de telegrammen en brieven met spoedbestelling en één voor het reisgoed.

Als enige meubilering staan een paar kastjes voor de kaarten en een tafeltje met een telegraafstoel. De inrichting van het postbureau is niet gereed gekomen en de postdienst is nog niet in de statie ondergebracht.

De gebouwen zelf zijn voltooid en bieden een prachtig geheel met muren in steen van verschillende kleuren en grootse versieringen van wanden en gewelven, waarop in grafiet zichten zijn afgebeeld uit provinciën en voorname steden van België.

De grote onderaardse doorgang die door trappen al de verschillende sporen zal bedienen, is geheel en al voltooid. Men bereikt de gang langs een zevental treden, vermits hij hoger gelegen is dan de eigenlijke wandelzaal van de statie.

Voor het ogenblik worden nog maar vier spoorbanen gebruikt. Men werkt nu dapper aan het ophogen van het oude baanvak, teneinde zo spoedig mogelijk het getal bruikbare sporen te vermeerderen. Men is ook naarstig bezig met het bouwen van grote schuilhuizen om de voorlopige, houten daken te vervangen. We zagen heden morgen twee werklieden die boven in de toren die het statiegebouw bekroont aan de arbeid waren. Zou het onmisbare uurwerk er nu toch komen? Wij hopen het.

Op de grote vlakte die zich voor de statie uitstrekt waren stadswerklieden, aardewerkers en kasseileggers volop doende met het in orde brengen van de openbare wegenis.

Met bevreemding stellen de nieuwsgierigen vast dat de grote hangaar, die in de nabijheid van de statie opzettelijk voor de standplaatsrijtuigen gebouwd werd, onbezet blijft, terwijl de koetsiers zich met hun rijtuigen langs het statiegebouw opstellen.

14 december 1912

Sedert gisteren is in de statie Gent-Sint-Pieters het postbureel *Gent 10* geopend, rechts van de ingang voor reizigers. De postmeester is de heer Van Beneden, die vroeger het bureel aan de Kortrijksesteenweg bestuurde. De winketten zijn op werkdagen open van 7 tot 7 uur, op zon- en feestdagen van 9 tot 11 uur.

20 december 1912

Men zal ten spoedigste moeten zorgen voor een degelijke verlichting van de grote plaats voor de nieuwe statie Gent-Sint-Pieters. Men heeft daar in de laatste tijd verscheidene modellen van lantaarns beproefd, de ene al sierlijker dan de andere en daar is het tot nu toe bij gebleven.

23 december 1912

Het spoorwegdepartement heeft besloten de onderaardse gangen van de Sint-Pietersstatie ook langs de kant van de Sint-Denijslaan te doen openen, teneinde voor de vreemdelingen de toegang tot de *Wereldtentoonstelling* te vergemakkelijken.

7 januari 1913

Om voor de vreemdelingen de bezoeken aan de merkwaardigheden van de stad te vergemakkelijken werden in de statiën Gent-Zuid en Gent-Sint-Pieters zichten geplaatst van stedelijke en provinciale historische aantrekkelijkheden. Aan de uitgang van de Sint-Pietersstatie vernemen ze door twee opschriften in vier talen, waar ze hun reiskaartje moeten afleveren, dat het inlichtingskantoor gevestigd is in de grote hal van de *Wereldtentoonstelling* en welke de eerste merkwaardige gebouwen zijn die ze te bezoeken hebben.

17 maart 1913

Het departement van financiën heeft in overeenstemming met dat van de spoorwegen besloten, in de statiën Gent-Zuid en Gent-Sint-Pieters voorlopige douaneburelen in te richten, om de personen die de *Wereldtentoonstelling* bezoeken toe te laten er hun reisgoed te doen controleren, indien dat door de buitengewone omstandigheden niet zou gedaan zijn aan het grensbureel.

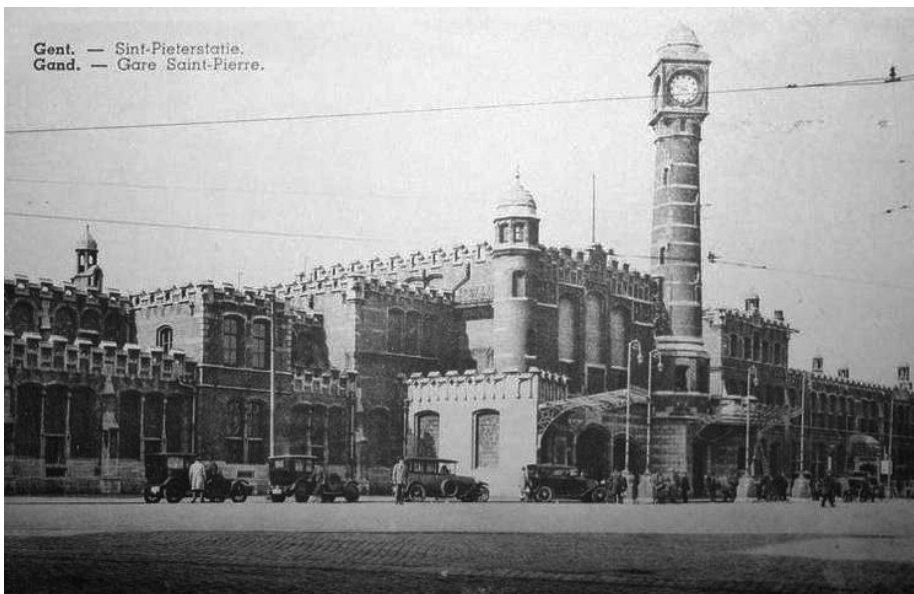
20 april 1913

De minister van spoorwegen heeft in de statiën Gent-Zuid en Gent-Sint-Pieters een lokaal ter beschikking gesteld van het bestuur der *Wereldtentoonstelling*, om er een inlichtingsbureel te installeren voor het bekomen van een tijdelijk verblijf in de stad.

In de statie Gent-Sint-Pieters zal in de linkervleugel een lokaal worden ingericht voor het *Werk ter Huisvesting van Jonge Meisjes*.

24 april 1913

Het spoorwegbeheer heeft besloten aan leden van maatschappijen die naar de *Wereldtentoonstelling* reizen, kaartjes tegen halve prijs af te leveren, uitsluitend geldig voor of uit Gent-Sint-Pieters, zo voor de heen- als de terugreis.

Foto's 1913.

* *Wereldtentoonstelling te Gent van 26 april tot 3 november 1913.*

26 april 1913

De stedelijke beplantingsdienst heeft één der pleinen voor de statie Gent-Sint-Pieters in een zeer lieve square veranderd.

De statie wordt langs binnen versierd met azalea's en andere planten. De lange gaanderij onder de opgehoogde spoorbaan is bezet met laurierbomen in groene kuipen, die een zeer lief zicht aanbieden. De kaai waarlangs de koninklijke trein om 2 uur 30 moet aankomen is mee met bloemen versierd.

2 mei 1913

Eergisteren viel rond 11 uur in de morgen de bliksem op de statie Gent-Sint-Pieters. Hij drong langs de deur in het postbureel en vertrok langs een venster zonder enige schade te hebben aangericht. Alleen deed hij een pak brieven uit de handen van een briefdrager op de grond vallen.

1 juli 1913

Wat een goed gedacht kan geven van het talrijk bezoek aan de Tentoonstelling, is de statistiek van de aankomst der reizigers in de statiën van Gent.

Gewoonlijk komen op zondag langs de Zuidstatie 7 000 tot 8 000 personen naar de stad. Dit aantal steeg nu tot 14 000, waarvan 2 700 leden van maatschappijen.

Te Gent-Sint-Pieters waren er zondag 16 000 reizigers, waarvan 2 093 leden van verenigingen.

In beide statiën moesten talrijke bijzondere treinen worden ingericht.

26 juli 1913

De plaats voor de statie Gent-Sint-Pieters komt langzamerhand geheel in orde. Juist voor de hoofdingang heeft men op de hoeken van een groot vierkantig plein ronde vlakken opengelaten. Daarin komen in gekleurde mozaïek allegorische afbeeldingen voor van voornamen Gentse nijverheden: het weven, het spinnen, de metaalnijverheid en de hofbouw.

De standplaats voor rijtuigen naast het mozaïekplein blijft door de huurkoetsiers verlaten. Alhoewel ze overdekt is, moet het stationeren er trouwens niet aangenaam zijn, want deze week geleet zij op een echte waterplas!

17 september 1913

Gisteren heeft men in de Sint-Pietersstatie drie elektrische ophaalbakken in werking gesteld. Tot nu toe moesten al de reisgoederen door de werklieden langs de trappen op en neer worden gedragen.

4 oktober 1913

Op de Maria-Hendrikplaats is thans de prachtige mozaïekvloer met allegorische beelden voltooid en het geheel wordt door elkeen bewonderd. Men klaagt echter algemeen dat er te weinig banken zijn.

3 november 1913

Sluitingsdag van de Wereldtentoonstelling.

9 november 1913

Het stadsbestuur heeft op de prachtige Maria-Hendrikplaats een zestal rustbanken doen stellen.

Men heeft reeds gesproken over een gepaste locatie om er na het sluiten van de *Wereldtentoonstelling* de prachtige beeldengroep *Het Ros Beyaert* van de heren De Beule en Ingels over te brengen. Men kan in de stad geen betere plaats vinden.

9 februari 1914

Terwijl aan de ene kant de bewoners van Gent-Zuid ijverig werken voor het behoud van hun statie, spannen alle belanghebbenden van Gent-Sint-Pieters zich niet minder in om er op aan te dringen dat de prachtige lokalen van hun wijk meer en meer zouden gebruikt worden.

Zo klagen zij er over dat dagelijks 42 treinen door hun statie rijden zonder er te stoppen. Dit heeft voor gevolg dat talrijke personen van de wijk der Kortrijksepoort zeer dikwijls verplicht zijn zich per tram naar de Zuidstatie te doen voeren.

14 februari 1914

Het schepencollege heeft in overleg met de staat de bepalingen vastgesteld van een bijgevoegde overeenkomst van 29 juli 1912 aangaande de inrichting

van de standplaats der huurrijtuigen aan de statie Gent-Sint-Pieters. De stad zal op kosten van de staat wijzigingen uitvoeren aan de riolen van de Maria-Hendrikplaats, om de afloop van het water te verzekeren rechts van het schuildak.

Volgens de bepalingen van een overeenkomst met de stad koopt het spoorwegbeheer een strook grond aan de Clementinalaan, bestemd voor het bouwen van een woning voor de statieoverste.

10 maart 1914

De personen die in de omgeving van de Afsneestraat wonen klagen geweldig dat de waakzaamheid daar erg te wensen overlaat, vooral op het terrein van de staatsspoorwegen. Zodra de duisternis invalt ziet men kerels de ijzeren afsluiting van de spoorbaan overklimmen, om kort daarna met een buit terug te keren en rechten te doen eerbiedigen, door gelijktijdig de noodwendigheden van de oude wijken en degene van de nieuwe wijk Gent-Sint-Pieters te behartigen. Het heeft zijn werkzaamheden aangevangen met bezoeken aan de Gentse senatoren en volksvertegenwoordigers van de drie partijen, die allen hun steun hebben beloofd.

10 juni 1914

Dinsdagavond vergaderden in de gelagzaal van het *Hôtel Cosmopolite* aan de Albertlaan een groot aantal inwoners van de wijk om over te gaan tot het stichten van een *Comiteit ter Verdediging der Belangen van de Wijk Gent-Sint-Pieters*.

Het voorlopig bureel werd voorgezeten door de heer advocaat L. De Bie, bijgestaan door de heren J. Legrand en E. Vander Mensbrugge.

Het hoofddoel van de vergadering betrof niet de tegenwerking van de groep Gent-Zuid, maar te trachten te bekomen dat al de treinen die door Gent-Sint-Pieters rijden er zouden stoppen om de reizigers toe te laten op of af te stappen.

Uit verscheidene inlichtingen door aanwezigen verstrekt blijkt, dat dagelijks 30 tot 40 treinen door de statie rijden zonder er stil te houden. Zelfs zijn er die in de Sint-Pietersstatie stoppen, maar de reizigers mogen niet afstappen. Men besloot dat in dit alles zo spoedig mogelijk moet worden verholpen en daarom is het nodig dat de belanghebbenden zich verenigen.

Enkele sprekers vonden dat men zich ook tot het stadsbestuur moet wenden om meer leven en nering te brengen in de nieuwe wijk, die zoals het *Zuiderkwartier* te Antwerpen geroepen is om een nieuwe *stad* te worden.

Een aanwezige meende zelfs dat de aangekondigde handelsfoor zou moeten ingericht worden op het nieuwe plein voor de statie, in plaats van in die achterhoek van de gewezen dierentuin aan Gent-Zuid. De kwestie van een wekelijkse bloemenmarkt op het plein blijft trouwens ook in de onderhandelingen met het stadsbestuur steken.

30 juli 1914

Door het uitbreken van de Oostenrijks-Servische oorlog heerste gisteravond een buitengewone beweging aan de statiën. De binnengeroepen verlofgangers en de soldaten van de hogeschoolcompagnie vertrokken met de avondtreinen. Het eerste linieregiment, waarvan nog twee bataljons te Gent verblijven, kreeg gisteren het bevel de staf in de garnizoensplaats Ath te gaan vervoegen. De voorwacht rukte onmiddellijk op en zat reeds in de statie Gent-Sint-Pieters in de trein, toen het tegenbevel kwam. De twee bataljons vertrekken pas heden in de vroege morgen.

1 augustus 1914

In de stad hoort men over niets anders spreken dan de algemene mobilisatie en Duitsland dat op oorlogsvoet is. Gisteren zijn in de Sint-Pietersstatie zes bereden batterijen van het eerste artillerieregiment uit Oostende aangekomen. De kanonniërs werden met hun stukken naar de Citadellaan gestuurd, waar de caissons aan de zij-uitgang van de *Leopoldskazerne* met het voorgeschreven aantal houwitsers volgeladen werden. Daar bevonden zich heel wat nieuwsgierigen.

In de statiën van Gent-Sint-Pieters en Merelbeke stonden gisternamiddag een groot aantal wagons gereed voor het vervoer van paarden, kanonnen en troepen. In Gent en omstreken werden oproepingsbrieven rondgedragen door politieagenten, nachtwakers en veldwachters.

Vanaf 7 uur heerste er een buitengewone bedrijvigheid in de statiën. Aan Gent-Sint-Pieters vertrokken nu en dan troepjes soldaten. Verscheidene ambulancewagens kwamen toe welke dienst zullen doen in geval het nodig is. Ze werden naar de kazerne op het Sint-Pietersplein gevoerd.

3 augustus 1914

In de nacht van zaterdag op zondag sliep een deel van de binnengeroepen derde lansen van Brussel onder de blote hemel op de Maria-Hendrikplaats. Tussen 3 en 5 uur 's morgens vertrokken vier bijzondere treinen uit Gent-Sint-

Pieters met soldaten in bezetting te Gent, in bestemming naar de grenzen. Zondagnamiddag zijn 400 geniesoldaten aangekomen. Ze werden gekazerneerd in de katholieke school van de Kortrijksestraat.

* *Op 4 augustus vielen Duitse troepen aan de oostgrens België binnen.*

4 augustus 1914

Aan de statie Gent-Sint-Pieters wachtte een talrijke menigte de eerste gekwetsten af, alhoewel verschillende hooggeplaatste personen hen verzekerden dat daar niets van was.

Rond 9 uur 30 verliet de voorwacht van het tweede linie de kazerne om van daar naar de grens te vertrekken. Om 10 uur vertrokken de nog in de stad verblijvende kanonniers. De officieren groetten de menigte die in dichte scharen met het leger meeliep naar de statie. Het zag er zwart van het volk en de geestdrift die daar heerste was niet te beschrijven. De laatste afscheidsgroeten waren zeer aandoenlijk.

Om 11 uur 30 trokken de soldaten de statie binnen, nog steeds begroet door het gezang van het volk en de kreten *Leve het leger! Leve België!*

6 augustus 1914

Gisteren werd de wijk van de Sint-Pietersstatie geheel in rep en roer gesteld. Rond 4 uur 30 in de namiddag kwam een talrijke menigte afgezakt naar de Maria-Hendrikaplaats. Men wist dat daar een Duitse haarsnijder woont die tevens sigaren en andere rookartikelen verkoopt.

Eensklaps werd het uitstalraam stuk geslagen, maar wat erger was, de gehele inhoud van het magazijn werd geplunderd. De politie, onder leiding van de heer commissaris Piron, kwam spoedig ter plaatse en kon geholpen door burgers, veertien kerels aanhouden die in hun zakken nog gestolen koopwaren hadden.

Een celrijtuig en een drietal andere brachten de aangehouden en naar het gevang. Zij werden nog dezelfde avond naar het paleis van justitie gevoerd en verhoord. Onder hen was een jongen van dertien jaar.

7 augustus 1914

De laatste reservetroepen die zich nog in de stad bevonden en ondergebracht waren in scholen in de Kortrijksestraat en de Van Monckhovenstraat moesten heden morgen om 6 uur in de statie Gent-Sint-Pieters vertrekken. De burger-

wacht is thans gelast met het bewaken van de spoorwegviaducts en bruggen.

12 augustus 1914

Gisteravond zijn rond 11 uur in de statie Gent-Sint-Pieters 3000 jonge vrijwilligers uit Mechelen aangekomen.

Zij werden ondergebracht in de grote zaal van het *Feestpaleis*, waar een aantal Boy-Scouts als slaapgoed voor de nodige bussels vers stro hadden gezorgd. De jongelingen zullen hier verder geoefend worden om dan de leemten aan te vullen van de 9° en 12° linieregimenten.

15 augustus 1914

In Gent-Sint-Pieters, de grote doorgangsstatie Brussel - Oostende, zijn reeds 45 treinen geschorst. Gisteren vertrokken nog twee treinen met vrijwilligers, één naar Oostende en één naar Mechelen.

Al de treinen die te Gent aankwamen of uit de stad vertrokken zaten en stonden bomvol reizigers die zieke of gewonde soldaten gingen bezoeken of familieleden kwamen gerust stellen.

20 augustus 1914

Woensdagnamiddag kreeg het bestuur van het *Rode Kruis* van de krijgsoverheid bericht dat de ambulance in het *Flandria Palace Hotel* onder militair bestuur werd geplaatst, teneinde een duizendtal gekwetsten te kunnen opnemen die uit Leuven en Brussel worden gezonden.

De Maria-Hendrikaplaats stond zwart van het volk, in bedwang gehouden door de burgerwacht. De menigte groette stilzwijgend de aangebrachte gekwetsten. Er waren er van alle wapens, ook gendarmen.

In de loop van de nacht zijn ontelbare treinen, bestaande uit locomotieven en ledige wagons, langs Gent-Sint-Pieters naar Oostende gestoomd. Er was een trein bij van 45 wagons en een andere van 16 aangegekoppelde locomotieven.

22 augustus 1914

Het is een feit dat het grondgebied van onze provincie door de vijand betreden is geworden. In de statie Gent-Sint-Pieters stond het gistermorgen vol locomotieven en wagons welke het spoorwegbeheer naar Noord-Frankrijk zal sturen. Al de klaarstaande treinen werden zoveel mogelijk naar Antwerpen,

Brugge en Oostende gestuurd.

5 september 1914

Rond 8 uur 45 ontwaarde men plots boven de nieuwe spoorweglijn Brussel - Gent een aeroplaan die in de richting van de stad stuwde. Een eindweg boven de statie Gent-Sint-Pieters gekomen beschreef het luchttuig plots een bocht en de vijandelijke vlieger scheen de richting van het oosten te nemen.

Plots zag men uit het toestel een klein zwart stipje werpen, het was een bom. De massa die op een aanzienlijke afstand van de Henleykaai stond, hoorde eensklaps een allergeweldigste knal. De bom was op het dak van het magazijn Dutry-Massy neergekomen. Uit de vaststelling bleek het om een handgranaat te gaan. Men is overtuigd dat de bom bedoeld was voor de spoorlijn Brussel - Gent, ter hoogte van de statie.

5 oktober 1914

Teneinde plaats te maken voor andere gekwetsten zijn in Antwerpen de hospitalen ontruimd en 600 werden naar de gasthuizen van Gent overgebracht. De trein werd in de statie Gent-Sint-Pieters dadelijk door juffers, dames en leden van het *Rode Kruis* omringd, die de soldaten lekkernijen en sigaren aanboden. Bijzonder werden de Engelse juffers opgemerkt, die heel de nacht op hun post waren gebleven en deze niet vroeger verlieten om wat rust te nemen, vooral eer zij wisten dat hun aanwezigheid enige uren kon gemist worden.

6 oktober 1914

Sedert gisteravond moeten al de reizigers die te Gent-Sint-Pieters afstappen, aan de aldaar op wacht staande gendarmen een paspoort of een ander identiteitsbewijs vertonen.

8 oktober 1914

Honderden stuks veldgeschut zijn gisteren langs de spoorweg door Gent-Sint-Pieters getrokken. Jonge agenten van de wijk, waarvan enkele in burgerkledij, werden naar daar gezonden om de aankomst af te wachten van Franse marinefusiliers

Drie regimenten reservisten, onder het bevel van admiraal Ronarch, kwamen uit de statie en werden door de aanwezigen luidruchtig begroet.

De Fransen riepen *Vive la Belgique* en trokken op naar de Brusselsesteenweg

om er in de omgeving van Melle de Schelde te gaan verdedigen.

12 oktober 1914

Heel de avond was er in de stad een grote troepenbeweging. Meest al de soldaten, Verbondenen en Belgische, verlieten de stad in allerlei richtingen langs de statiën Gent-Zuid en Gent-Sint-Pieters. Ook talrijke buurttrams werden daartoe gebruikt. De ontruiming duurde voort tot er geen enkele soldaat meer te Gent was.

* *De stad Gent werd op 12 oktober 1914 door de Duitse troepen bezet.*

14 oktober 1914

De spoorwegbruggen van de lijn Brussel - Oostende over de Leie en de Schelde zijn in de lucht geblazen. Alle vervoer moet te voet of per voertuig geschieden.

30 oktober 1914

Duitse ambulanciën zijn ingericht in het *Flandria Palace Hotel* en zijn afhankelijkheden, alsook in de lokalen van Gent-Sint-Pieters, het *Feestpaleis* in het park en de beide restaurants aldaar.

Op de gebouwen door de Duitsers betrokken en de uurwerken in de statiën is het Duitse uur ingevoerd, 55 minuten voor op het Greenwichuur.

2 november 1914

Gisteren werd door Duitse spoorwegbedienden en werklieden van de spoor dienst de ijzeren weg tot aan Brugge volledig hersteld. Daardoor kunnen de Duitsers nu alles per spoor verzenden van Gent-Sint-Pieters tot Brugge. Het gewone reizigersverkeer per trein is thans geschorst.

4 november 1914

Het verkeer over de Maria-Hendrikaplaats is volkomen verboden zone geworden wegens het aanbrengen en wegvoeren van Duitse soldaten in en uit het *Flandria Palace*. Dagelijks komen treinen met gekwetsten voor een kort verblijf in het Feestpaleis of de normaalschool. Begeleid door een muziekkorps marcheren ze dan weer naar de statie, om verder te trekken naar het westelijk front.

Duitse bezetting 1916.

16 november 1914

In de statie Gent-Sint-Pieters is gisteren een trein uit Kortrijk binnengekomen waarop ook burgers waren toegelaten. De reis kost 10 centiemen per kilometer, gaan alleen. Kortrijk is 46 kilometer van Gent verwijderd, zodat het gaan en keren 9,20 frank kost. Voor die reis betaalde men in gewone tijden, 2,80 frank, gaan en keren.

2 december 1914

Langs de statie Gent-Sint-Pieters worden bijna dagelijks Duitse troepen en materialen naar het westelijk front gevoerd.

2 maart 1915

Er rijden thans regelmatig treinen tussen Gent-Sint-Pieters en Brussel-Noord. Men kan verscheidene uren in de hoofdstad vertoeven en om 10 uur terug zijn. Eens de prijs van de biljetten vermindert zal elkeen van de reisgelegenheid willen gebruik maken, zeer tevreden de weg in twee uren af te leggen. Vroeger mocht daar naar het oordeel van de reizigers nog geen uur worden aan besteed.

Wij moeten bekennen dat de reis van Gent-Sint-Pieters naar Brussel met de spoorweg in normale voorwaarden geschiedt. Voor de reizigers die rechtstreeks naar Brussel moeten is er alleen het ongemak, dat het een boemel- of lokaaltrein betreft die in het algemeen belang, in alle gemeenten stil blijft staan.

Bij de terugkeer 's avonds naar Gent zijn de wagons verlicht bij middel van kleine blikken doosjes, waarin kaarslampjes branden.

10 september 1915

Enige dagen geleden kwamen verscheidene Belgische soldaten in de statie Gent-Sint-Pieters aan. Op een patrouilletteocht aan de Yzer waren zij door de Duitsers gevangen genomen. Het waren krachtige, gezonde jongens van 20 tot 21 jaar, die reeds sedert het begin van de oorlog te velde getrokken waren, later in Frankrijk werden geoefend en in het soldatenpak gestoken.

Met behulp van de Duitse militaire overheid was het mogelijk in de hal van het *Feestpaleis* een kort weerzien te bewerkstelligen tussen de soldaten en hun familiebetrekkingen die tijdig bericht ontvingen.

9 november 1917

De 21 jarige Alfons Van Opbroeck, gehuisvest te Ronse, is in de Sint-Pietersstatie over de omheining gesprongen langs de kant van de Sint-Denijslaan. De jongeling kwam vijf meter lager op de straatstenen terecht en werd na de nodige verzorging met zware inwendige kneuzingen naar het gasthuis overgebracht.

** De Duitse bezetter trok zich uit Gent terug tussen 1 en 11 november 1918.*

4 november 1918

In de week van 20 tot 26 oktober werden in de stad tientallen bruggen door de Duitse genie ondermijnd en van obussen voorzien, om ze bij de aftocht op te blazen.

Vrijdag 1 november, hoogdag van Allerheiligen, werden tijdens de hoogmis in de kerk van Sint-Pieters-Aalst oorverscheurende slagen gehoord. De Duitsers hadden de spoorbanen in de Sint-Pietersstatie in de lucht doen vliegen. De doorgangen voor de reizigers waren ingestort, de viaducten aan de Krijgslaan en de Kortrijksesteenweg vernietigd en de tunnel naar de Voskensstraat op twee plaatsen zwaar beschadigd.

Op 2 november begon hun algemene verhuis. De avond voordien hadden ze nog de Stropbrug en de Snepbrug doen springen.

13 november 1918

Overal is men nieuwgierig te weten hoe het staat met de bruggen in de stad. Er zijn geen andere gesprongen dan spoorwegbruggen en viaducten. Daar zijn de wegen die er onder lopen versperd. Men is volop bezig met de opruimingswerken. Overal worden openingen gemaakt waar weldra rijtuigen door zullen kunnen.

29 november 1918

Woensdagavond is rond 7 uur brand uitgebroken in de Sint-Pietersstatie. Een houten barak die op de sporen stond is de prooi der vlammen geworden. De pompiers hebben verdere uitbreiding voorkomen.

3 december 1918

In afwachting dat men nabij Gent-Sint-Pieters de spoorwegbruggen kan herbouwen is men bezig een voorlopige lijn aan te leggen beneden de spoorwegdijk, van de Stropbrug langs de Stropstraat en de Clementinalaan tot voor de Sint-Pietersstatie. Daardoor is de tramdienst langs daar voorlopig afgeschaft. De heer burgemeester Braun heeft in de zitting van de stedelijke raad verklaard, dat de stad werken laat uitvoeren voor het spoorwegbestuur, omdat de heer minister bevel heeft gegeven om de herstellingen zo spoedig mogelijk aan te vangen.

18 december 1918

Zondag 15 december hebben voor het eerst treinen gereden tussen Merelbeke en Gent-Sint-Pieters. Zij rolden over de nieuwe viaduct van de Hundelgemsesteenweg te Ledeborg, over de voorlopige Stropbrug en het noodspoor langs de Stropstraat en de Clementinalaan tot voor de statie aan de Maria-Hendrika-plaats.

Wanneer aan *De Snep* de noodbrug over de Leie gelegd is, zal langs de Afsneelaan op de goederenkoer verder gereden worden naar de statie te Drongen.

25 december 1918

Het verkeer betert stilletjes aan. De treinen worden talrijker en ze rijden langs om regelmatiger. Het gaat het slechtst in de omtrek van Gent omdat de spoorlijnen, bruggen en viaducts op tamelijk grote afstand vernield zijn geworden. De militaire genie werkt echter snel en doelgericht en er zijn zo goed als overal noodbruggen en noodlijnen aangelegd, zodat al de lijnen die in Gent samenlopen met elkander verbonden zijn.

Zo rijdt men reeds van Brugge naar de Sint-Pietersstatie en van Snepbrug naar Ledeborg en Merelbeke, vanwaar men in verbinding is met Gent-Dampoort.

Erik De Keukeleire

Fragmenten uit "Station Gent-Sint-Pieters (1832-1940)" - 380 pagina's - 2008 - uitgaven in eigen beheer.